

6. TIBBİ BİTKİLERİN TEDAVİ DIŐI KULLANIM ALANLARI

Prof.Dr. Fatmagül GEVEN

A- Tarla Tarımında Kullanımı

- ▶ Tıbbi bitkiler açısından ülkemiz önemli gen merkezlerinden birisidir. Bu bitkilerin büyük çoğunluğu kültüre alınmamıştır ve çok büyük oranda doğadan toplama şeklinde temin edilmektedir. Toplama yoluyla temin ve bilinçsiz tarım uygulamaları, endemik ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan türlerin üzerindeki baskıları arttırmaktadır.

- ▶ Bu ise, büyük çoğunluğu endemik olan ve yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan bu bitki türlerinin devamlılığını tehlikeye sokmaktadır. Bununla birlikte, tıbbi, aromatik ve doğal kaynak niteliğindeki bitkilerden ekonomik öneme sahip olan türlerin bazılarının (kekik, adaçayı, anason) geniş alanlarda üretimi yapılmaktadır.

B- Bahçe ve Peyzaj Alanlarında Kullanımı

1. Yer Örtücü Olarak Kullanımı:

- ▶ Kısa boylu ve yüksek derecede basılmaya ve susuzluğa dayanıklı ayrıca, her türlü toprakta yetişebilen ve kış şartlarına dayanıklı bazı kekik (*Thymus* sp.) çeşitlerinden çim alanlarında, yer örtücü olarak kullanılmaktadır.

2. Saksı İçinde Kullanımı:

- ▶ Balkonları ve mini bahçeleri işlevsel bir şekilde kullanarak tıbbi bitkiler bahçesi haline dönüştürmek elimizdedir. Balkon ya da teras bahçeciliği ülkemizde yaygın olmamakla birlikte, yurtdışında oldukça yaygındır. Ancak, Türkiye'de de son yıllarda bu düzenlemeler rağbet görmeye başlamıştır.

- ▶ Kekik, oğulotu, lavanta, biberiye, nane, fesleğen gibi türler bu amaçla saksı içinde rahatlıkla yetiştirilebilir. Böylece yetiştirilen bitkilerden süs bitkisi olarak faydalanmanın yanı sıra, baharat olarak ve çay olarak da yararlanılabilir.

3. Erozyon Kontrolünde Kullanımı:

- ▶ Kuraklık nedeniyle ağaçsız bölgelerde bozkır ya da step formasyonu, geçiş bölgelerinde ise bozkır ormanları oluşur. Bu alanlarda tıbbi değeri olan Geven (*Astragalus* sp.), Kapari (*Capparis* sp.) gibi türler kullanılabilir.

Capparis sp.

4. Park ve Bahçelerde Kullanımı:

- ▶ Park ve bahçelerde ss bitkisi özelliği olan tıbbi bitki türleri tercih edilmektedir. Bu amaçla kullanılabilen bitkiler arasında; oğulotu (*Melisa officinalis*), lavanta (*Lavandula* spp.), biberiye (*Rosmarinus officinalis*), defne (*Laurus nobilis*), Mersin (*Myrtus communis*), Sarısabır (*Aloe vera*), Zakkum (*Nerium oleander*), koca yemiş (*Prunus laurocerasus*) akla ilk gelen türlerdir.

Agave

7. TIBBİ BİTKİLERİN YETİŞTİRİLMESİ